

De Banier

LEDENMAGAZINE VAN DE STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ

94e jaargang
december 2015
nummer 10

SGP &

**Christelijke politiek
wereldwijd**

SGP



bvd
advocaten

Recht doen.

Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Veenendaal | Werkendam

2

VAN DEN BERG
verzekeringen

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR
MKB | ZZZP | PARTICULIEREN

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Goed voor je huis.nl

MOLEN
VAN DER
ELEKTROTECHNIEK

'Met Van der Molen blijft uw installatie draaien!'

- Bedrijfsinstallatie.
- Industriële automatisering.
- Woonhuisinstallatie.
- Buiteninstallatie met tuinverlichting.
- Led verlichting en Zonnepanelen.
- Keuren van uw installatie en gereedschap.

Buurtlaan West 82 | 0318 - 51 86 71
3905 JT Veenendaal | www.molenelektra.nl

Inhoud



4

Al de volken...

Over de grenzen kijken 5

Christelijk wereldwijd 6



10

In memoriam Holdijk

In memoriam Kolijn 11

G. Holdijk 1944-2015 12



13

W. Kolijn 1944-2015

Het grote gebod 15

Varia 16

Interview: mr. R.A.C. Donk 18



23

Grenzen aan Rusland

Vluchtelingen opvangen 24

Pioniers en vernieuwers 25

Interview: het buitenland 27



31

Leven als voorbereiding

Christelijke politiek wereldwijd

Niet alleen in Nederland dient de politiek zich te richten naar Gods Woord. Dat geldt ook voor andere landen in Europa. Het geldt voor alle landen op de wereld. Daarom is het een goede zaak dat er vanuit de SGP contact is met mensen in en buiten Europa die proberen Gods Woord te laten klinken in het politieke leven. SGP'ers mogen in dit opzicht anderen tot een hand en een voet zijn. Vanuit de ervaring die is opgedaan in Nederland, kunnen adviezen gegeven worden aan mensen die in andere landen de normen van Gods Woord proberen te vertolken voor het politieke en maatschappelijke leven.

Het is van belang dat er wereldwijd gewezen wordt op de Bijbelse normen voor regering, onderdanen en samenleving. Concreet valt bijvoorbeeld te denken aan het waarschuwen tegen abortus en euthanasie. Het

leven dient geëerbiedigd te worden. In de Tien Geboden lezen we immers: "Gij zult niet doodslaan.". Positief dient gewezen te worden op het dienen van de Heere. Ook buiten Nederland moet het klinken: "Vrees God en houd Zijn geboden, want dit betaamt allen mensen.". God heeft recht op ieder mens. Het gaat een mens alleen maar goed als hij door genade mag leven naar Gods Woord. Het gaat ook een overheid en een land alleen maar goed als Gods Woord het richtsnoer is.

In Europa is in het verleden het Woord van God van grote betekenis geweest voor de samenleving en de politiek. Door de verlichting en de Franse Revolutie zijn kerk en geloof naar de private sfeer verdrongen. In plaats van het goddelijk gezag is de menselijke rede maatgevend geworden voor goed en kwaad. Het is van groot belang in samenleving en politiek terug te keren tot

Woord vooraf



Gods Woord. Op grond van Gods Woord moet gewezen worden op de betekenis van huwelijk en gezin, de zondag als rustdag, de positie van de kerk en de waarde van het menselijke leven. De HEERE regeert. Hij leidt alles heen naar de dag van de wederkomst van Christus. Het is niet onverschillig hoe het toegaat in andere landen en onder andere volkeren. Maar de beslissende vraag zal zijn wie wij dienen, wie er regeert in ons hart en leven. Er zijn maar twee mogelijkheden: de satan of de Heere. Is Christus in uw hart geboren? Is in uw leven de heerschappij van de zonde verbroken? ■

Ds. A. van Heteren, Urk

COLOFON

Redactie
M.F. van Leeuwen (hoofdred.),
J.S. van der Ree Doolaard (eind-
red.), drs. J.W. van Berkum,
drs. J.A. Schippers, N. Bakker,
A. Proos

Redactieadres
Partijbureau, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
T 010 - 720 07 70
E debanier@sgp.nl
I www.sgp.nl

Directeur partijbureau
drs. J.W. van Berkum
T 010 - 720 07 70
E jwvanberkum@sgp.nl

Managementassistente
mw. A.C. Weerheim
T 010 - 720 07 70
E acweerheim@sgp.nl

Administrateur
mw. M. Westerhout
T 010 - 720 07 70
E mwesterhout@sgp.nl

Ledenadministratie
mw. S.E. van der Elst
T 010 - 720 07 70
E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

**Afdeling Communicatie,
voorlichting en vorming (CVV)**
W. Goudriaan, mw. C.W. de Jong,
drs. H. Pool, J.S. van der Ree
Doolaard T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

Wetenschappelijk Instituut SGP
drs. J.A. Schippers (directeur),
mw. mr. C.A. Everse
T 010 - 720 07 85, E wi@sgp.nl

SGP-jongeren
N. Bakker
T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

Eerste Kamer
P. Schalk, mr. D.J.H. van Dijk
Binnenhof 22,

2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

Tweede Kamer
mr. C.G. van der Staaij, prof. dr.
E. Dijkgraaf, dr. R. Bisschop
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

Europees Parlement
drs. B. Belder
T 06 - 224 579 15
E b.belder@planet.nl
I http://eurofractie.sgp.nl

**Stichting Vormingsactiviteiten
Oost-Europa**
J.C. Bazen
E voe@sgp.nl



“Gaaf dan henen,
onderwijst al de volken...”

Mattheus 28:19

Al de volken...

Christus zendt Zijn discipelen de wereld in. Ze hebben als taak de volken te onderwijzen en volken te dopen. De taak van de christelijke kerk is niet om mensen te overtuigen van de waarheid van het Evangelie. Dat is het werk van de Heilige Geest. De kerk moet de goede boodschap getrouw doorgeven. Een belangrijke en noodzakelijke opdracht. Het heeft God behaagd om mensen te gebruiken voor de verspreiding van het Evangelie over de hele aarde.

4 **H**et is opmerkelijk dat er gesproken wordt over ‘de volken’. Het Evangelie is dus een boodschap die heel het volk aangaat. De overheden zijn er om de openbare orde te bewaren. De kerk en de christenen zijn er om de mensen te onderwijzen. Het onderwijs gaat over zonde en genade, over recht en barmhartigheid, over goed en kwaad. Zonder onderwijs vanuit de Bijbel komt een samenleving op een dood spoor.

Publieke domein

De kerk heeft een taak voor de zielen van haar leden. In de gemeente horen we de boodschap van wet en Evangelie. Genade en geloof zijn ook zeer persoonlijke zaken. Keer op keer wordt dat in de Bijbel beleden en geleerd. Dat neemt echter niet weg dat het Evangelie wel een boodschap is voor heel de samenleving. Christenen moeten zich niet laten wegdrukken uit het publieke domein. Ook daar moet de goede boodschap van God gehoord en gezien worden. Een oprecht christen kan niet leven

met de gedachte dat het overgrote deel van de samenleving zich van God en Zijn Woord niets aantrekt. Dat is hem een diepe smart. Alles wat adem heeft zou de Heere moeten loven. Ook mijn collega en overbuurman zouden God moeten kennen en naar Zijn geboden moeten leven. Een ongedoopte natie is geen Bijbelse gedachte.

Evangelisatie

Wat zou het er trouwens anders uitzien als we de opdracht om ‘de volken’ te onderwijzen en te dopen ernstig zouden nemen. Dan is evangelisatie een vanzelfsprekendheid. Dan is het geen vraag of we een woord hebben voor de wereld om ons heen. Elke christen is dan een getuige op de plaats waar de Heere hem of haar gebruiken wil. Is het niet droevig dat vele mensen in ons land wellicht nog nooit een oprecht christen hebben ontmoet. De volken zullen echter eenmaal deel hebben aan de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Gods werk is wereldwijd en

gaat van volk tot volk. Laten we daarom het Evangelie steeds in de eerste plaats in ons hart hebben. De goede boodschap is ook de enige heilsboodschap in een verloren wereld. Er is geen andere weg tot redding en heil. De Persoon van Christus hoort ons hele leven te beheersen. Paulus zegt: ‘opdat ik Hem kenne!’. Vanuit die doorleefde geloofsrealiteit gaat het goede nieuws naar de gezinnen, samenleving en volken. Totdat de laatste zal zijn toegebracht. Dan komt het einde en tevens een nieuw begin. Dan begint de eeuwige vreugde in God. Kom, zult u, zul jij daar ook bij zijn? ■



Ds. W. Visscher, Amersfoort

Over de grenzen kijken

Bemoedigend en inspirerend – dat zijn trefwoorden die bij mij opkomen als ik denk aan contacten met christelijke parlementariërs uit andere landen.



Door Kees van der Staaij

De laatste jaren heb ik, vooral als deelnemer aan de bijeenkomsten van de Israel Allies Foundation in Jeruzalem, veel christelijke politici uit andere landen ontmoet. In dit platform van pro-Israëlp parlementariërs zijn veel Europese politici actief: uit Duitsland, Finland en Hongarije bijvoorbeeld. Maar ook uit andere continenten ontmoet je daar christelijke politici, zoals uit Zuid-Afrika, Suriname, Canada en de Verenigde Staten. Lang niet altijd zijn zij actief voor christelijke partijen. Dwars door alle culturele verschillen heen, ervaar ik veel verwantschap. Gemeenschappelijkheid in de

overtuiging dat het Woord van God ons wegen wijst die ook voor het politieke leven ongelooflijk belangrijk zijn. Een gedeelde inzet voor waarden als de bescherming van het kwetsbare leven, het opkomen voor huwelijk en gezin, de betrokkenheid op Israël, het beschermen van onze vrijheden tegenover een bemoeizuchtige staat.

Het bemoedigt zeer om te merken dat je over de grenzen heen zo soms bondgenoten en geestverwanten ontmoet, die ons weer aanmoedigen om vrijmoedig en strijdbaar voor Bijbelse waarden te blijven opkomen.

Steun voor het gezin

Inspirerend kan het ook zijn te zien welke concrete plannen en ervaringen er in andere landen zijn. Zo hoorde ik van een Australische oud-minister over zijn inzet voor de versterking van huwelijken. Het had er daadwerkelijk toe geleid dat het aantal echtscheidingen aanzienlijk verminderd was. Het kan dus wel degelijk verschil maken, of deze problematiek serieus wordt genomen of niet!

Juist ook op het onderwerp huwelijk en gezin merk je hoe de secularisatie doorwerkt in onze wetten. Neem het belastingstelsel, waar dit najaar zoveel over te doen is. Zo'n extreme belastingdruk voor eenverdieners als in Nederland en zo'n karige ondersteuning van gezinnen kom je bijna nergens tegen.

Om een beter belastingstelsel te vinden, hoef je echt niet ver weg te gaan. Alleen in Duitsland al is het belastingstelsel veel meer berekend op de draagkracht van gezinnen. Ons eigen belastingstelsel is een typisch product van het individualistische emancipatiedenken; niet voor niets is het onder de 'paarse' kabinetten uitgebroed.

Dat is waarom Elbert Dijkgraaf in de Tweede Kamer en Peter Schalk in de Eerste Kamer zich bij de behandeling van het belastingplan met zoveel vasthoudendheid hebben geroerd: de kloof in belastingdruk tussen een- en tweeverdiener moet echt kleiner. Het gaat hier niet om wat koopkracht meer of minder, maar om een kwestie van rechtvaardigheid. Alle redenen dus om een duidelijke grens te trekken. ■



6

dhr. Gericke, Europarlementariër uit Duitsland.

Over christelijke politiek in het buitenland

“Ik schaam me niet voor deze waarheid.”

Niet alleen binnenslands, maar ook in het buitenland is de SGP actief bezig met het bevorderen van christelijke politiek. Daarbij denk ik, als medewerker van de Eurofractie, natuurlijk allereerst aan het Europees Parlement. Daar zetten we ons dag in, dag uit, in voor politiek die gestoeld is op de Bijbel. In dit artikel vindt u eerst een uiteenzetting van hoe de SGP daar via verschillende kanalen mee bezig is en vervolgens worden een aantal buitenlandse christelijke Euro-parlementariërs gevraagd naar aantal kernpunten.

7

Door Elise van Doorn en Frank van der Maas, beleidsmedewerkers van Bas Belder

Helaas zie je juist in het Europees Parlement (EP) een stroming die zich op zeer liberale wijze wil uitspreken over allerlei ethische zaken en daarbij met God noch gebod rekening houdt. Dat terwijl het ook nog eens onderwerpen betreft die vallen onder de nationale soevereiniteit en waar het EP dus niets over te zeggen heeft. Dat weerhoudt parlementariërs er echter niet van om hun liberale (of zelfs de extreme libertijnse) gezichtspunten op het gebied van onderwijs, (seksuele) opvoeding, abortus, euthanasie of het homohuwelijk te ventileren in allerlei resoluties. Zo sprak het EP zich in het verleden uit over het toestaan van vrije abortus in alle EU-lidstaten en het geven van seksuele opvoeding door scholen in plaats van door de ouders. Een ander

punt zijn de herhaalde pogingen om het recht op abortus voor vrouwen in ontwikkelingslanden af te dwingen. Dit door voorwaarden te stellen aan de besteding van ontwikkelingsgelden. Dit soort resoluties vragen om een sterk christelijk tegengeluid in het Parlement.

Door middel van amendementen, speeches, vragen aan de Europese Commissie en contacten met christelijke politici maken we ons sterk voor christelijke politiek. Afgelopen oktober is in het EP de werkgroep voor menselijke waardigheid opnieuw opgericht, waarvan Bas Belder voorzitter is. Tijdens de lancering van de werkgroep ondertekende Belder met andere Europarlementariërs uit andere politieke groeperingen een verklaring waarin de waardigheid van het leven bovenal gebaseerd is op de notie dat de mens geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis.

Dichter bij huis heeft de SGP ook de stichting VOE (Vormingsactiviteiten Oost-Europa), welke trainingen en conferenties verzorgt en financiert in landen in Oost Europa. De VOE is bijvoorbeeld actief in Belarus (Wit-Rusland), Albanië en Roemenië. Daarbij probeert men christenen in deze landen actief te ondersteunen en toe te rusten voor politiek. In het kader daarvan bezocht ik onlangs Servië, waar een conferentie werd gehouden over de vluchtelingenstroom in Europa en hoe wij daar als christenen mee om moeten gaan. Ook heeft de SGP sinds kort een internationaal secretariaat om contacten met christelijke politieke partijen in het buitenland te onderhouden. Zo proberen we op allerlei fronten samen te werken met christenen waar ook ter wereld om christelijke politiek te bevorderen. ■



Twee christelijke Europarlementariërs die wij interviewden, zijn de heer Skripek uit Slowakije en de heer Gericke uit Duitsland. Ze zijn lid van de European Christian Political Movement (ECPM) en de politieke fractie ECR waar ook de SGP deel van uitmaakt.

Hoe motiveert uw christelijke overtuiging u in uw werk?

Skripek: “We moeten omzien naar de zwakken in de samenleving en gezinnen, de hoeksteen van de samenleving. In de politiek moeten we terug naar het respect voor God en de betrokken ethische en morele waarden. Dat probeer ik in het Europees Parlement (EP) uit te dragen. Ik schaam me niet voor deze waarheid.”

Gericke: “Mijn christelijke overtuiging is de basis van mijn dagelijkse werk in het EP. Ik aarzel niet te zeggen dat ik een christendemocraat ben. Steeds weer sta ik voor beslissingen die invloed hebben op mensen in heel Europa. Hoewel ik slechts één van de 751 ben, wordt mijn stem gehoord. Christelijke waarden zijn mijn kompas bij moeilijke discussies. In de commissie Sociale zaken focus ik op de waarden van de christelijke sociale leer.”

Welke veranderingen wilt u zien in het Europese beleid met het oog op christelijke waarden?

Skripek: “We moeten er aan werken dat het politieke werk en de wetge-



dhr. Skripek, Europarlementariër uit Slowakije.

ving niet meer zo individualistisch geïnterpreteerd worden. Menselijke waardigheid, beschermwaardigheid van het leven en eerlijk delen moeten kernwaarden worden, zodat burgers in gemeenschappen kunnen samenleven.”

Gericke: “Ik wil meer politici zien die zich gedragen als christen en niet slechts doen alsof. Er is veel Europees beleid dat meer christelijke waarden nodig heeft. De economische crisis was hoofdzakelijk te wijten aan een gebrek aan christelijke waarden en verantwoord beheer. Vanuit mijn overtuiging

vraag ik om meer duurzaamheid en rentmeesterschap. We hebben ook christelijke waarden nodig in het buitenlands beleid, ontwikkelingsbeleid, migratie en milieubeleid.”

Welke veranderingen wilt u zien in het beleid van uw lidstaat met het oog op christelijke waarden?

Skripek: “Mijn regering weigert te helpen met de huidige vluchtelingencrisis. Het wordt patriottisme genoemd, maar volgens mij is het egoïsme en een beetje racisme. Helaas is onze regering te druk met overbodige projecten en zichzelf verrijken. Dit moet veranderen. Ik besef goed dat alleen evangelisatie dat bewerkstelligt. De politiek moet wel begrijpen dat de samenleving gebaat is bij respect voor God. Daarom breng ik gebed in het parlement, want alleen gebed verandert harten.”

Gericke: “Ik zie graag meer echte christendemocraten. Veel CDU/CSU-vertegenwoordigers zijn de betekenis van de ‘C’ vergeten. Ik zou willen dat politici zeggen dat het gezin, als hoeksteen van de samenleving, op de eerste plaats staat.” ■



dhr. Gericke geflankeerd door Belder en Van der Staaij.

Hét boek dat helpt bij moeilijke ethische vragen

Wat is goed? geeft informatie en uitleg over prenataal onderzoek, IVF, vaccineren, orgaandonatie, reanimeren, palliatieve zorg, sedatie en andere medisch-ethische vragen.

Het leven is een gave van de Schepper zelf. De NPV wil een stem geven aan iedereen die zich zorgen maakt over ontwikkelingen rond abortus en euthanasie. In de politiek laat de NPV een christelijk geluid horen op medisch-ethisch gebied. Als medisch-ethische vragen mensen persoonlijk raken, geeft de NPV deskundig en betrokken advies. Ook biedt de NPV hulp thuis om mensen in kwetsbare situaties te ondersteunen.



Vul in en ontvang het boek **Wat is goed?**. Deze bon is ook te gebruiken om u aan te melden als lid van de NPV.

Is de bestelbon weg en wilt u het boek bestellen, ga dan naar www.NPVzorg.nl/watisgoed

In memoriam mr. G. Holdijk (1944-2015)



Maandagmorgen 30 november bereikte ons het droevige bericht dat de Heere in de nacht van zondag op maandag de heer Holdijk uit het leven had weggenomen. Vorig jaar openbaarde zich een ernstige ziekte. Na een operatie en diverse behandelingen zag het ernaar uit dat herstel zou volgen. Gods weg was echter anders. Op 26 juni nam hij, tijdens een door het hoofdbestuur voor hem georganiseerd symposium, afscheid als SGP-senator. Betrekkelijk kort daarna openbaarde de ziekte zich echter weer. Zijn geboorteplaats werd ook de plaats waar hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselde.

In de heer Holdijk verliest de SGP een markante politicus, die een brede staat van dienst had binnen de partij. Vele jaren diende hij als beleidsmedewerker van de SGP Tweede Kamerfractie. Van 1986 tot 1987 maakte hij korte tijd deel uit van de Eerste Kamer. Vanaf 1991 was hij tot mei van dit jaar onafgebroken lid van de Eerste Kamer in een tweemansfractie. Na 2011 tot zijn afscheid vormde hij alleen de SGP-fractie in de Senaat. In Gelderland was hij lid van Provinciale Staten van 1986 tot 2011.

Hij diende als volksvertegenwoordiger op een geheel eigen wijze de Staatkundig Gereformeerde Beginselen. Die beginselen waren hem lief en in grote getrouwheid gaf hij daaraan gestalte. Artikel 36 was voor hem hét appel op de overheid om te regeren naar Gods Woord. Dat geluid liet hij op een scherpzinnige en duidelijke wijze horen in de vertegenwoordigende organen. De heer Holdijk was een man, die gericht was op de inhoud. Hij was wars van politiek activisme. De waardering, zowel binnen, als buiten de partij voor zijn erudiete, genuanceerde, principiële en evenwichtige wijze van optreden bleek bij zijn afscheid in juni jongstleden. Wij denken als hoofdbestuur in het bijzonder aan de weduwe van de heer Holdijk. Veel heeft zij voor hem mogen betekenen. De Heere geve kracht om het grote en ingrijpende verlies te dragen. Hij gedenke ook zijn kinderen en kleinkinderen in deze droevige weg. Wij bidden hun Gods ontferming toe.

De Heere heeft gesproken. Hij heilige de roepstem aan de harten van degenen die hem lief en dierbaar waren, maar ook aan ons aller hart.

Namens het hoofdbestuur,

M. F. van Leeuwen, voorzitter
Drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

In memoriam dhr. W. Kolijn (1944-2015)



In de namiddag van 3 december jongstleden is na een ernstige ziekte de heer W. Kolijn, onze oud-partijvoorzitter, overleden in de leeftijd van 71 jaar. Het hoofdbestuur is diep getroffen door het verscheiden van de heer Kolijn. De Heere Die het leven gaf, nam het leven. “Er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven” (Prediker 3:2). Ons leven is een handbreed (Psalm 39:6).

De heer Kolijn heeft veel betekend voor de Zeeuwse samenleving in het algemeen en voor onze partij in het bijzonder. Onvoorstelbaar veel werk heeft hij in afhankelijkheid van de Heere mogen verrichten. Hij was twaalf jaar raadslid in Terneuzen (1974-1986) en eenentwintig jaar een alom gerespecteerd Statenlid in Zeeland (1986-2007). Landelijk kreeg hij bekendheid in SGP-gelederen door het lidmaatschap van het hoofdbestuur van onze partij (1997-2013). Jarenlang vormde hij als partijvoorzitter (2001-2011) in soms moeilijke omstandigheden het boegbeeld van de partij.

Op een deskundige wijze wist hij leiding te geven. Hij was een bestuurder in hart en nieren met oog voor de samenleving en de partijpolitieke verhoudingen, maar vooral met oog voor de beginselen van onze partij. Het was zijn diepgewortelde overtuiging dat die beginselen heilzaam zijn voor ieder mens. Vaak haalde hij aan: “Vrees God en houd Zijn geboden, want dit *betaamt* allen mensen” (Prediker 12:13).

Zijn dienend leiderschap was samenbindend in verbondenheid aan Gods Woord. Hij wist problemen terug te brengen tot de kern, principiële van zakelijke kwesties te onderscheiden en oplossingen aan te dragen die op een breed draagvlak konden rekenen. Spannende momenten ontlaadde hij door zijn gepaste humor. Hij had geen hoge gedachte van zichzelf. Over zijn eigen kennen en kunnen was hij oprecht relativerend, maar iedereen had respect voor zijn deskundige en tactvolle optreden.

Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw, die - zij het op de achtergrond - haar man voluit tot steun was. Door haar steun en opoffering kon en mocht hij veel betekenen voor zijn omgeving. Het hoofdbestuur condoleert met innige deelneming mevrouw Kolijn met haar kinderen en kleinkinderen met dit voor haar en hun zo droevige verlies. De Heere ondersteune mevrouw Kolijn uit Sion. Wij wensen haar en de (klein) kinderen sterkte en troost toe in de dagen van rouw en verdriet en als een smartelijk gemis meer en meer moet worden ingeleefd.

De Heere heeft voor de tweede keer in één week in het midden van de partij gesproken. Hij heilige de roepstemmen aan ons aller hart tot eeuwige winst.

M.F. van Leeuwen, voorzitter
Drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

Het is goed

Ruim 31 jaar geleden maakte ik voor het eerst kennis met “meneer Holdijk.” Als jong broekie kwam ik in 1984 werken bij de Tweede Kamerfractie. Mijn collega-medewerkers toen waren Danker, Wout, Piet en “meneer Holdijk.” Toen ik verlegen en bleu binnenkwam, had hij er al twaalf jaren op het Binnenhof op zitten.

Hij was de allereerste beleidsmedewerker van de SGP-fractie, aangetrokken om de Kamerleden inhoudelijk bij te staan voor de ministeries Justitie, Onderwijs, Binnenlandse Zaken en Moeilijke Zaken – dat laatste verwijst ernaar dat als na lang beraad niet helder was of de fractie voor of tegen zou stemmen, de weifelende voorzitter de knoop doorhakte met de woorden: “Even kijken naar Holdijk.” Hij had het laatste woord. Niet omdat hij erom vroeg, laat staan dat hij het nam, maar omdat hij het kréég!

Papierbergen

We zaten toen met z'n vijven op één werkkamer. Of meneer Holdijk er was, kon je nooit zien. Het zicht op hem werd belemmerd door enorme stapels Kamerstukken en boeken op zijn bureau. Wat wél kon: zijn aanwezigheid ruiken! Als we de geur van pijptabak opsnoven, wisten we: hij is er. Bij twijfel of het wellicht niet het laatste vleugje was van de vorige dag, volstond een blik richting de papierbergen: kringelde er rook op uit z'n 'schuttersputje', dan zat het goed. Meneer Holdijk was er.

Waar mijn toenmalige collega's gewoon Gerrit zeiden, bleef ik nog lang spreken over “meneer Holdijk.” Zo ben ik opgevoed: je tutoyeert een ouder iemand alleen als die dat zélf aanbiedt. Ik hield daar pas mee op toen ik na een jaar of vijf een moeilijke vraag stelde aan collega Danker Roozmond. Grijnzend keek hij me aan: “Vraag dat maar eens aan menéer Holdijk” - met de nadruk op ‘meneer’. Vanaf dat moment werd, met zijn permissie, meneer Holdijk ‘Gerrit’.

Veluws zand

Met Gerrit groeide in al die jaren een zeldzame en dierbare band. Die zal ik mijn hele verdere leven koesteren. In het boekje dat verscheen bij mijn zilveren jubileum schreef hij over die wederzijdse klik, dat dit te maken moet hebben met ons beider agrarische afkomst. Hij van het Veluwse zand, ik getrokken uit de Zeeuwse klei. “Boerennuchterheid en praktische zin, die als vanzelf voert tot een geactualiseerd conservatisme – goed laten wat goed bevonden is.” De tafelsprekken (koffie alleen met échte melk en geen poeder!) gingen niet zelden over weer en wind, de gewassen en het gedierte des velds.

Wat mij het meest aansprak was zijn wijze onverstoortbaarheid – wellicht omdat ik zelf uit ander hout gesneden ben. Het symbool daarvan was zijn pijp. De waan van de dag ging aan hem voorbij; Gerrits levensritme was dat van de wisseling der seizoenen. Zoals zo



mooi verwoord in Werumeus Bunings Ballade van de boer: “Het jonge graan werd altijd groen, De sterren altijd licht, Gods woord streed in de wereld voort, En de boer heeft het gehoord.” Boven dat gedicht staat ‘En de boer hij ploegde voort’, wat naadloos aansluit bij het treffende zelfportret dat Gerrit schilderde: “Van professie een eenvoudige jurist, van habitus een Veluwse boer.”

Omarmd

Het laatst ontmoette ik Gerrit drie weken voor zijn overlijden. In Uddel, op de deel van de boerderij van zijn leven. Na een uur gedachten wisselen stond ik op, maar hij beduidde me nog even te gaan zitten. Hij nodigde me uit om nóg een keer te komen. Op zijn begrafenis...

Daarna liet hij me, omarmd en gesteund door de liefde van zijn leven, bij de achterdeur uit. Bij het afscheid keken we elkaar voor het laatst aan. “Het wordt goed,” zei ik. Gerrit antwoordde: “Het wordt goed!”

Nu ís het goed.

Menno de Bruyne

Een persoonlijke herinnering

Woensdagavond 2 december bereikte ons het ontstellende bericht dat onze oud voorzitter Wim Kolijn was overleden. We wisten dat Wim erg ziek was en behandelingen niet meer mochten baten. Maar toch schrik je op van het bericht. Sterven is altijd aangrijpend. Een van zijn kinderen schreef typerend: “Wij verliezen in hem een zorgzame geliefde vader die niet alleen voor zijn gezin maar ook veel anderen klaarstond”. Dat is zeker waar. Naast zijn voorzitterschap van de SGP was Wim ambtsdrager in zijn kerkelijke gemeente in Terneuzen. De gemeente die hij mocht dienen was hem lief. Dat weet ik omdat Wim mij nogal eens belde als hij behoefte had aan een advies.

Maar ook voor onze partij, de SGP heeft Wim veel betekend. Gelijktijdig met hem kwam ik in het hoofdbestuur terecht. Dat was in 1997. Het waren roerige jaren. De partij lag sterk onder vuur vanwege het ‘vrouwenstandpunt’. Zorgen waren er binnen de partij vanwege tot op het bot verdeelde standpunten. Er was Wim alles aan gelegen om de partij bij elkaar te houden. Het ging hem aan het hart als broeders van hetzelfde huis tegenover elkaar kwamen te staan. Als politicus in het Zeeuwse nam hij een brede ervaring mee. Dat was ook binnen het hoofdbestuur te merken. De inbreng van Wim was principiële, betrokken bij de staatkundig gereformeerde politiek en samenbindend. Als geboren Zeeuw was Wim niet zo spraakzaam. Maar hij had wel een

goed gevoel voor humor. Dat bracht hij nogal in als gesprekken dreigden vast te lopen. Maar Wim was vooral nuchter en dacht eerst na voordat hij zijn mening zei. Mede onder zijn leiding is eind jaren '90 een traject in gang gezet om plaatselijke kiesverenigingen nieuw leven in te blazen en meer te doen om ook onze jongeren te enthousiasmeren voor de partij. Wim ging daarbij voorop en reisde heel Nederland rond als dat moest. Over zijn enorme inzet hebben we ons binnen het hoofdbestuur wel eens zorgen gemaakt. Toen hij in 2001 voorzitter werd was hij jaren het boegbeeld van de SGP. Hij was de eerste voorzitter die regelmatig de media te woord stond. Dat ging hem goed af. Hij doorbrak daarmee een taboe.

Regelmatig belde Wim mij op met de vraag of we samen op gesprek konden gaan bij een kiesvereniging of een lid van de partij die kritiek had geuit op het beleid van het hoofdbestuur. Samen hebben we de nodige gesprekken gevoerd en (bijna) alle conflicten beslecht. Dat gebeurde in die tijd op het oude partijbureau in Den Haag. Ik herinner mij ook nog goed dat wij beiden de partij hebben mogen verdedigen bij de Commissie Gelijke Behandeling in Utrecht toen er een klacht was ingediend wegens discriminatie van vrouwen. Een onderwerp waar Wim zeer voorzichtig in manoeuvreerde. Hij was blij dat de klacht uiteindelijk niet ontvankelijk werd verklaard. Ik weet dat hij eronder leed toen de partij onder vuur kwam te liggen door een gerechte-



lijke procedure die eindigde met een tegenvallend arrest van de Hoge Raad waarin de Staat werd veroordeeld om tegen de SGP maatregelen te treffen. Toen Wim het hoofdbestuur verliet, misten we een wijs en integer bestuurder.

Wim is er niet meer. Hij laat een lege plaats achter in zijn gezin, binnen zijn kerk en binnen de SGP. Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw Adri die hem altijd heeft gesteund in zijn werk. Bij veel gelegenheden nam Wim zijn vrouw mee. Hij laat nu een lege plaats achter. Van harte wens ik Adri, de kinderen en kleinkinderen Gods onmisbare nabijheid toe in dit verdriet. Een hardwerkende, liefhebbende vader en opa is hen ontvallen. Als SGP missen wij in Wim een politicus pur sang, een onvervalste Zeeuwse vriend. Dat de Heere deze roepstem heilige aan ons aller hart. Maar we eindigen niet in Wim. We eindigen in Hem die Wim de krachten en de wijsheid heeft gegeven om leiding te geven aan onze Staatkundig Gereformeerde Partij.

*Peter den Boef
lid dagelijks bestuur SGP*

**NATUURLIJK
VERS EN
SMAKELIJK**

H. Quik & Zonen b.v.
aardappelgroothandel
Akkerseweg 13^b 5321 HG Hedel
Tel. +31 (0)73 599 20 93
www.hquik.nl

Quickly Best-sellers b.v.
potato processing
Akkerseweg 13^b 5321 HG Hedel
Tel. +31 (0)73 599 91 08
www.quicklybestsellers.nl

KOSTER  TECHNIEK
 uw link met telecom

Op één vertrouwd en vakkundig adres krijgt u antwoord op al uw vragen op het gebied van spraak- en datacommunicatie en internet. Zowel particulieren als ondernemingen treffen in Koster Techniek Telecom een zeer betrouwbare en slagvaardige partner die snel, secuur en solide adviseert, installeert en repareert.

- VoIP telefooncentrales
- Hosted VoIP
- Netwerk en ICT
- Alarm- en camerasystemen
- Kerkradio
- Elektronica op maat



SIEMENS   

Weth. Klompstraat 3, 7951 SC Staphorst, info@kosterstaphorst.nl

0522 - 46 25 29 • WWW.KOSTERSTAPHORST.NL

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Europa en het grote gebod

Christelijke politieke partijen zoals Nederland die kent, treft men nergens elders zó in Europa aan. Waar ligt dat aan? Dat komt door de invloed van mr. G. Groen van Prinsterer (1801-1876). Laten we zuinig zijn op de grondlijnen van zijn staatkundig denken en zijn visie op Europa.

1. Groen van Prinsterer denkt vanuit beginselen. Als een bepaalde politieke visie of levenswijze niet diep geworteld is in de Bijbel, in de openbaring van de levende God, dan zit er geen leven in. Dit 'wortel- en grondslagdenken' dat je bij de christelijke partijen aantreft – al dan niet afgezwakt - zie je niet op dezelfde manier bij partijen in andere Europese landen.

2. Groen zag de samenleving als een organisch geheel van relatief zelfstandige verbanden (kerk, staat, gezin etc.) waarin de mens wordt geplaatst. De mens is geen individu dat op zichzelf staat, zoals in de liberale visie. Een mens staat in een betrekking tot God, tot zijn medemensen en de schepping. Daarbij draagt ieder mens een persoonlijke verantwoordelijkheid, het socialisme ziet dat anders. Het concept van soevereiniteit in eigen kring, met z'n waardering van zelfstandige samenlevingsverbanden, kom je in de rest van Europa zelden tegen.

3. Groen wijst de volkssoevereiniteit af. Het hoogste gezag berust bij God. Wie het gezag van Hem miskent, verwerpt uiteindelijk ook het gezag van mensen. Aan de Reformatie is het inzicht te danken dat overheden Gods soevereiniteit moeten erkennen en zich gebonden weten aan de Tien Geboden. De Bijbelse gerechtigheid vormt de duurzame basis voor rechtvaardig beleid. Het hoogste recht is verankerd in de woorden: "Ik ben de Heere uw God. Gij zult geen andere goden voor Mijn Aangezicht



hebben." Liberalisme, socialisme en andere ideologieën willen geen gezag van hoger orde erkennen. De autonome mens mag zelf bepalen wat goed en kwaad is.

4. Valt het geloof weg, dan valt ook de moraal weg. Als de Bijbel en de Tien Geboden geen referentiepunt meer vormen, wie gaat dan het verschil tussen goed en kwaad bepalen? Allerwegen merken we dat de Europese samenlevingen een duurzame morele grondslag missen. Ondanks het hoge welvaartspeil voelen velen zich ongelukkig en eenzaam. Duidt dat niet op een gebrek aan zingeving, op een zoekgeraakt moreel kompas?

5. Groen bestreed het waandenkbeeld van de neutrale staat, waarin

alle godsdiensten even waar of even onwaar worden geacht. Dit 'politieke atheïsme' is intolerant ten opzichte van elk levend geloof dat Christus belijdt als de Weg, de Waarheid en het Leven.

6. In Groens visie delen de Europese volkeren een gezamenlijke oorsprong. Zij werden eeuwenlang door de Romeinse beschaving en het christelijk geloof gevormd. Bij alle verscheidenheid was er tegelijk een grote mate van eenheid in religie, cultuur en maatschappelijke inrichting. De Europese geschiedenis met haar verschrikkelijke wereldoorlogen, leert dat het cruciaal is voor Europa's toekomst om zijn wortels en het grote gebod te eerbiedigen. "Europa is christelijk, of het is niet." ■



Fotoverantwoording:

Voorpagina: Europarlementariër Gericke uit Duitsland. Zie het interview op pagina 8.
 Pagina 4: pasfoto: RD
 Pagina 23: foto: imgur.com
 Pagina 24: foto Simon Brouwer:
 Elsa Schaddelee (www.ElsaSchaddelee.nl)

Van het partijbureau Verminderde bereikbaarheid

Rondom Kerst en oud & nieuw zijn er minder mensen aan het werk op het partijbureau. Om die reden kan het zijn dat u geen gehoor vindt bij het benaderen van het partijbureau.

Het gaat om de periode van 21 december 2015 tot 4 januari 2016.

Wij hopen op uw begrip hiervoor.

Van het hoofdbestuur

Voor u ligt het laatste *Banier*nummer van het jaar 2015.

Onze gedachten gaan uit naar de leden van onze 'SGP-familie' die in zorgelijke omstandigheden verkeren en in het bijzonder de rouwdragers. Wij wensen allen de genadige ontferming van de Heere toe.

Wij wensen alle *Banier*lezers gezegende Kerstdagen en een goede jaarwisseling toe in de kring van gezin of familie.

Ten slotte danken we allen die in het afgelopen jaar binnen de partij of in het publieke domein zich hebben ingezet voor de doorwerking van Gods heilzame geboden in onze samenleving.

Het ga u goed in het jaar onzes Heeren 2016.

Het hoofdbestuur en de medewerkers van het SGP-partijbureau

Van de redactie

Ook in 2016 hopen we u door *De Banier* weer op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen binnen en rond de SGP. *De Banier* krijgt elk lid tien keer per jaar aangeboden. In elk nummer proberen we weer een nieuw (actueel) politiek onderwerp over het voetlicht te brengen.

Agenda

Woensdag 20 januari 2016, 19.30 uur
 Tijdrede

Ds. G. Gerritsen uit Echteld
 Uddel, Garderenseweg 37-43,
 aula Fruytierschool

NB: Voor alle genoemde data geldt: 'Deo volente'.

Agendapunten voor de volgende *Banier* (28 januari) kunnen via debanier@sgp.nl bij het partijbureau t.a.v. Sjon van der Ree Doolaard worden ingeleverd. De inleverdatum is uiterlijk maandag 4 januari 2016. De daaropvolgende *Banier* zal op donderdag 25 februari verschijnen.

Meer informatie: T. 010 - 72 00 775
www.sgp.nl/agenda

<i>Banier</i> nummer	Publicatie	Thema (onder voorbehoud)
januari	do. 28 jan.	Samenleven is een wérkwoord
februari	do. 25 feb.	Opkomende wereldmachten
maart	do. 24 mrt.	Vluchtelingen
april	do. 21 apr.	Werkloosheid
mei	do. 26 mei	Europese Unie
juni	do. 30 jun.	Belasting
juli / augustus	<i>geen Banier i.v.m. zomervakantie</i>	
september	do. 22 sep.	<i>nader te bepalen</i>
oktober	do. 20 okt.	<i>nader te bepalen</i>
november	do. 24 nov.	<i>nader te bepalen</i>
december	do. 12 dec.	<i>nader te bepalen</i>

ZINGEN ACHTER PRIKKELDRAAD

Enmalig SGP projectkoor



Enkele maanden geleden zong een groepje jongeren 'Amazing Grace' in de Tweede Kamer. Onder leiding van **Peter Wildeman** vroegen zij op die manier aandacht voor het SGP-verhaal tijdens de **Algemene Beschuwingen**. Veel jongeren vroegen of zij ook op zo'n manier iets konden doen. Vanwege de vele verzoeken komt er eenmalig een **SGP-projectkoor** om aandacht te vragen voor vervolgte christenen. De netto opbrengst van de concerten is voor **SDOK** en **open Doors**.

Wil je mee doen?

Info over aanmelden, kosten en oefenlocaties: www.peterwildeman.nl



CONCERTEN

DORDRECHT

DV vrijdag - 24 juni 2016

ELBURG

DV zaterdag - 24 september 2016

THOLEN

DV zaterdag - 12 november 2016

UNIEK

Kamerleden en fractiemedewerkers van de SGP hopen een **muzikale bijdrage** te leveren aan het eerste concert in **Dordrecht**, om zo dit initiatief te **steunen**.

Christelijke politiek vergeleken met het buitenland en vooral met Amerika.

Christelijke politiek in 'Gods own nation'

18

Wat we onder christelijke politiek moeten verstaan, is niet eenduidig te zeggen. Vaak komt het globaal neer op: het politiek bedrijven met de Bijbelse normen en waarden als kader. Vervolgens is het de vraag hoe je dat dan doet, want als je de christelijke politiek van Nederland vergelijkt met die van het buitenland, kan dat soms erg uiteenlopen. In dit interview spreek ik een kenner van het buitenland. Vooral de Verenigde Staten van Amerika zijn wat dat betreft nog in veel opzichten het voorbeeld voor de (westerse) wereld. Maar hoe christelijk is het land eigenlijk, dat zichzelf wel eens 'Gods eigen natie' durft te noemen?

Door Sjon van der Ree Doolaard

Mr. R.A.C. (Richard) Donk (43) studeerde internationaal recht in Leiden en is al jaren werkzaam als coördinator van de buitenlandredactie van het *Reformatorisch*

Dagblad. Sinds hij in 1996 werd aangenomen op de buitenlandredactie heeft hij een grote voorraad kennis



opgebouwd over het grote 'buitenland'. Tegenwoordig ligt het zwaartepunt bij hem vooral op de Verenigde Staten van Amerika en het Midden-Oosten (waar zijn voorganger Bas Belder was).

Wat hebt u met christelijke politiek?

"Er is altijd wel interesse geweest voor politiek, maar het wordt nog interessanter als je de landen die je bezoekt onderling vergelijkt. Het doet me wel wat als ik de president van Amerika aan het eind van zijn

toespraken hoor zeggen: 'God bless you, and (may) God bless the United States of America.'"

Hoe kan een land waar vrijheid zo ongeveer het belangrijkste recht is toch christelijk voor de dag komen? "Amerika presenteert zich als een christelijk land. De cijfers wijzen ook op een percentage van 80% van de bevolking dat zich christelijk noemt. Het zit daar in de volksaard. Zonder blikken of blozen zegt men regelmatig 'America is Gods own nation.' Toch zie je ook in dat land een



tendens van secularisatie en de afname van ethische normen.”

Hoe zien de Amerikanen dat?

Dat hangt ervan af wie je daarover spreekt. De mensen uit de reformatorische kring beamen het christelijke karakter, maar zien toch ook dat de levenswijze niet altijd even christelijk is. De Evangelicals zeggen gewoon ronduit: ‘Wij zijn een christelijk land.’ In Florida waar je vaak het vrijzinnigere geluid hoort, zijn ze ook best positief. Ook al lopen de gewone kerkgebouwen, zoals wij die kennen, leeg, toch zijn er manieren te vinden om bij deze tijd aan te sluiten. Ze vinden altijd wel weer wegen om de mensen bij de ‘kerk’ (samenkomst van christenen) vorm te geven.”

Welke signalen zijn er die wijzen op een achteruitgang van de ethische normen?

“Het is nog steeds zo dat als je een restaurant inloopt dat je niet vreemd hoeft op te kijken als een vader hardop voorgaat in gebed. Dat is nog steeds heel gewoon, evenals de veelvoorkomende bumperstickers met ‘I love Jesus’, maar toch zie je steeds meer berichten in de media die ook de andere kant belichten. De Tien Geboden hangen niet meer in de raadszaal, er is geen ambtsgebed, het homohuwelijk is gelegaliseerd en onlangs was er ook het absurde voorbeeld van een student die in het slot van zijn afstudeerscriptie God niet meer mocht danken.”

Hoe is christelijke politiek in Amerika vormgegeven?

“Het is heel anders dan bij ons. Er is een tweepartijstelsel waarbij alleen gekozen kan worden tussen de smaken Republikeinen of Democraten. In Nederland stem je op een bepaalde partij en dat kan wisselen

per verkiezingscyclus. In Amerika stém je niet op de partij en dat is het dan, nee, je bént Democraat, of je bént Republikein. Je bent ook vaak Democraat omdat je vader Democraat dat ook was.

Er is dus ook geen SGP-achtige partij. Het christendom loopt dwars door de partijen heen. Wij voelen ons vaak meer verwant met de Republikeinen, maar een doorsnee-democraat is al rechtser dan een ultrarechtse VVD’er.

De Amerikaanse partijen onderscheiden zich ook niet zo in christelijke politiek. Het draait er niet zo om of iets wel of niet christelijk is. Het gaat er meer om of voor of tegen meer overheidsinmenging bent en of de overheid meer of minder verantwoordelijk is voor het welzijn van de burger.”

Normaliter voelen wij ons meer verwant met de Republikeinen. →



“Hoe komen wij aan een hypotheek?”

“ Maak een afspraak voor een adviesgesprek.

Starter op de woningmarkt of doorstromen naar een grotere woning? Uw huis verbouwen of hypotheek oversluiten? Begin met een goed gesprek bij Van Ommeren Financieel Advies. Wij weten de weg in de financiële wereld en kennen alle kansen van de huidige regelgeving. Maak een afspraak voor een vrijblijvend adviesgesprek. U krijgt antwoord op al uw vragen.

Financiële vragen? Verstandige antwoorden!

Hypotheken
Financieringen
Pensioenen
Sparen






FINANCIËEL ADVIESBUREAU

Albert Plesmanstraat 2 | 3722 MN Barneveld | 0342 - 42 16 53 | www.vanommeren-fa.nl

20



SCHIPPER & PAUL
accountants

wenst u gezegende kerstdagen en een voorspoedig 2016

www.schipperpaul.nl | info@schipperpaul.nl | 070 - 260 00 08



HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Adverteer ook in De Banier!

Neem voor de voordelen en tarieven contact op met **Werner Dankers van Qompassie.**

Bel 085 - 489 03 20
of mail info@qompassie.nl



Is dat terecht?

“Dat is waar. Republikeinen staan meer aan onze kant als het gaat om de ethische punten en als het gaat om de houding ten opzichte van Israël. Maar dat betekent niet dat je als christen alleen maar op de Republikeinen kunt stemmen. Je kunt zelfs zeggen dat de SGP veel verder gaat in wat de overheid in ons leven mag doen dan wat de Republikeinen doen. Wij staan veel meer sociale taken en zorg af aan de overheid dan de Republikeinen zouden doen en daarom kunnen wij verhoudingsgewijs meer sympathie opbrengen voor het Healthcare Program van de Democraat Obama.”

Hoe is het mogelijk dat het christelijke in het publieke domein nog veelal wordt geaccepteerd?

“In Nederland zijn we meer teruggedrongen tot achter de voordeur. Als we ons daarbuiten willen laten zien, is dat minder geaccepteerd. Dat is in Amerika nog veel minder het geval. Wij zijn te ver geliberaliseerd.”

Hoe christelijk zijn de andere landen in Europa? Neemt het even drastisch af als in Nederland?

“Mijn indruk is niet dat het drastisch afneemt. Je ziet wel dat in de zuidelijke staten zoals Spanje en Italië een inhaalslag wordt gemaakt die in Nederland al jaren eerder is gemaakt. Veel christelijke kenmerken en doorwerkingen van de Tien Geboden worden geminimaliseerd of geweerd. Je ziet dat de roomsen en orthodoxen afnemen in aantal en invloed. Aan de andere kant heb je ook landen zoals Polen en Ierland waar daar nog weinig van te merken is. Als je al die landen vergelijkt met Nederland lopen we helaas nog steeds voorop en dat hebben we eigenlijk al heel lang gedaan.”

Hoe christelijk is het in de rest van de wereld?

“Dat is heel verschillend. Als ik een onconventioneel antwoord mag geven: Een collega van mij verdedigde het behoudt van een relatief grote buitenlandredactie bij het RD, want als je ziet hoe het gaat met de voortgang van Gods Koninkrijk, heeft dat zijn grootste cijfers in het buitenland. Daar willen we als krant verslag van leggen. In ons land lopen de kerken leeg en moeten we ze sluiten, maar in andere landen kun

je groeicijfers hebben van 10%.”

Hoe is het met de christelijke politiek in het buitenland?

“Je ziet dat in een land als Rusland de orthodoxe kerk achter de schermen veel invloed heeft. Anders zou een man als Poetin kort na zijn inauguratie niet op bezoek gaan bij de patriarch van Moskou (hoogste geestelijke) op bezoek. Je ziet ook landen waar het christendom toeneemt, maar waar totaal geen plaats is voor christelijke politiek.”

Kan dat nog verbeteren?

“Een tweeledig antwoord: Enerzijds ja, want je ziet dat de omstandigheden kunnen wijzigen, zoals in Oekraïne wat jarenlang achter het IJzeren gordijn heeft geleefd en waar de kerk ondergronds moest. Nu is er meer ruimte voor. Anderzijds zijn er landen zoals Libanon waar er een overgrote meerderheid christelijk is en waarbij omvang door de islamisering sterk is teruggedrongen.”

Zijn er wereldwijd partijen te vinden die vergelijkbaar zijn met de SGP?

“Ik ben ze nergens tegengekomen. In die zin zijn we in Nederland bevoorrecht, want dit zou je elk land toewensen. In het buitenland onderscheiden partijen zich in mindere mate op het gebied van religie. Het is meer verweven in de benadering van de onderwerpen.”

Wat kan de SGP leren van buitenlandse christelijke politiek?

“Er zijn geen in het oog springende situaties waarmee de SGP zijn voordeel zou kunnen doen. Met Israël heb ik wel de ervaring dat religieuze partijen veel voor elkaar hebben gekregen, maar de reden daarvan was dan wel dat ze in de coalitie waren. In die zin zou je kunnen zeggen dat de SGP in een coalitie moet zijn om nóg meer gedaan te krijgen.” ■

Een roep uit Malawi

Help de allerarmsten!

Timotheos is een initiatief van de Reformed Presbyterian Church in Malawi.

Timotheos investeert in:

- Onderwijs
- Wezenzorg
- Zorg voor voeding en gezondheid
- Evangelisatie



Timotheos

- Adopteer:**
- student € 20,- p/maand
 - (wees)kind € 12,⁵⁰ p/maand
 - groep kleuters € 10,- p/maand

Meld u aan als donateur en schenk een gift.

banknr. NL57RAB001614.85.502 t.n.v. Stichting Timotheos, info@timotheos.nl

www.timotheos.nl of bel 0522 461524

Comité van aanbeveling: mevr. S.M. Aleman-van Herpen | ds. A.T. van Aniel | prof. dr. A. Baars | ds. G. Beens | ds. J. van Belzen | dr. R. Bisschop | ds. J.G. Blom | ds. J. den Boer | ds. A.J. Britstra | drs. T. Dorresteyn, huisarts te Ederveen | dr. W. Fieret | ds. E. Hakvoort | ds. D. Heemskerk | prof. dr. W.J. op 't Hof | ds. A. Schot. | ds. A.C. Uitslag | ds. K. Veldman | ds. A. Vlietstra | mr. L. Vogelaar

MEEDENKEN is onze Passie

ASAV

HEF- EN HIJSTECHNIEK B.V.



ASAV Hef- en Hijstechniek B.V.

Uw partner voor

- Kranen en takels
- Hijsgereedschap
- Maatwerk
- Keuringen
- Inspecties
- Onderhoud
- NEN3140

ASAV Hef- en Hijstechniek B.V.
 Hertzstraat 13a
 6716 BS Ede
 tel. 0318-655675
 fax. 0318-655919
 www.asav.nl
 info@asav.nl

WWW.ASAV.NL



HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Zonder u staat Yuan alleen

De kerk in China groeit. De Hudson Taylor Stichting ondersteunt met:

- Onderwijs
- Lectuur
- Toerusting
- Diaconaat

Help mee. Steun ons!
 NL56 RABO 0347 3760 29

www.hudson-taylor.nl

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL



ASBESTSANERING
 BOREN & ZAGEN

RENOVATIESLOOP
 AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02



Maidanplein voor en na de opstand

Grenzen aan Rusland

Door middel van een interviewreeks laat de commissie Internationaal deze weken een zestal jongeren uit ons netwerk aan het woord. Ze wonen in Rusland en in landen waar de verhoudingen met Rusland gespannen zijn. Een impressie.



Antem Shyrkozhukhov uit Oekraïne

Antem uit Kiev is 30 jaar oud en advocaat van beroep.

Hoe staat Oekraïne er nu voor?

“Oekraïne staat op economisch en sociaal gebied aan het randje van de afgrond. Het onbegrijpelijke en het frustrerende is echter dat velen in Oekraïne denken dat het gewoon bij het oude kan blijven. Ik denk dat als Oekraïne dit wil overleven, er enorme veranderingen moeten worden doorgevoerd in alle lagen van de samenleving.”

Je zult maar Rusland als buurman hebben.

“De relatie tussen Oekraïne en Rusland kan eigenlijk niet slechter. Ik denk dat dit nog wel een paar jaar zo blijft. Tegelijkertijd vind ik dat we moeten proberen de diplomatieke verhoudingen tussen Rusland en Oekraïne te verbeteren. De annexatie van de Krim en de Russische betrokkenheid bij de burgeroorlog in het

oosten van ons land zijn schendingen van de Oekraïense soevereiniteit. Rusland stichtte, organiseerde en subsidieerde die oorlog. Dat kostte meer dan 8.000 burgers het leven. Wat de verhoudingen vooral zo slecht maakt, zijn de giftige leugens over Oekraïne die door de Russische staatsmedia worden verspreid. Ik ken veel Russen die daarom geen contact meer willen met hun Oekraïense familieleden. De Russen geloven de bizarste dingen, dat Oekraïners allemaal nazi's zijn bijvoorbeeld. Het is ongelooflijk hoe goed de Russische propagandamachine werkt.”

Teodoras Žukas uit Litouwen

Teodoras uit Vilnius is student en internationaal secretaris van de Litouwse jongerenpartij 'Young Conservatives League'.

Hoe kijk je aan tegen de politiek van Rusland ten opzichte van Litouwen?

“In Litouwen is de dreiging die we voelen vanuit Rusland dagelijks in

het nieuws. Na de taferelen in 2013 en 2014 op het Maidanplein in Kiev, Oekraïne, is het anti-Ruslandsentiment in Litouwen erg toegenomen. We voelen als het ware de pijn van de Oekraïners, omdat we zelf ook Sovjet-Unie zijn geweest en lang hebben gestreden voor onafhankelijkheid. Veel landen uit de voormalige Sovjet-Unie hebben een band met elkaar. Ook al is de afstand tussen Moldavië en Litouwen misschien wel vergelijkbaar met de afstand Nederland en Moldavië, toch leven we erg met elkaar mee. Hetzelfde geldt voor Kaukasuslanden. In februari heeft Litouwen ook de dienstplicht weer ingevoerd. Een inval van Rusland in ons land zien we als een reële optie.” ■

De zes volledige interviews, inclusief analyse, zijn te lezen op de website www.sgpj.nl

Reageren? internationaal@sgpj.nl

Wilco Kodde

Voorzitter commissie Internationaal



Simon Brouwer (gemeente Woerden) en Arnold Versteeg (gemeente Ede)

Vluchtelingen opvangen

Rellen in Woerden en protest in Otterlo. Het opvangen van vluchtelingen gaat niet vanzelfsprekend vlekkeloos. Hoe staan SGP-raadsleden erin? Een gesprek met Simon Brouwer (41 jaar, gemeente Woerden) en Arnold Versteeg (43 jaar, gemeente Ede). Een interview over een hart voor vluchtelingen en het belang van communicatie.

Door Henri Pool

Simon Brouwer

Woerden ving vluchtelingen op. Hoe ging dat?

“Het college had het verzoek gekregen voor noodopvang. Unaniem gaf de raad aan dat Woerden een steentje wil bijdragen. Veel inwoners boden spontaan hulp aan. Vluchtelingen voelden dat als een warme deken.”

Wat was jou bijdrage aan het debat?

“In mijn bijdrage heb ik gezegd: ‘Ik was vluchteling en gij hebt Mij gehuisvest.’ Daarnaast heb ik nadrukkelijk aandacht gevraagd voor communicatie en verwachtingsmanagement. Het college heeft dat goed opgepakt en vertelt waar, wanneer en hoeveel vluchtelingen er kwamen.”

Het ging mis... Woedend was je, zo schreef je op de website.

“Er kwam vrijdagsavonds een stelletje relschoppers. 20 man, donkere kleding, bivakmutsen op, vuurwerk in de hand. Ze braken door de omheining heen en probeerden de sporthal, die voor de opvang werd gebruikt, binnen te gaan. Vluchtelingen werden bang door de herrie. We hadden dat totaal niet zien aankomen. Het merendeel kwam ook van buiten Woerden. Dan ben je echt verkeerd bezig!”

Wat kun je dan doen als raadslid?

“Ik ben de volgende ochtend naar de sporthal gegaan om de mensen een hart onder de riem te steken. De situatie was toen nog erg gespannen. Diezelfde zaterdag heb ik het initiatief genomen voor het opstellen van een verklaring waarin alle

fractievoorzitters dit geweld veroordeelden en afwezen.”

Hoe was de steun vanuit de achterban?

“Ook die boden spontaan hulp aan. Tegelijk leven er onderbuikgevoelens. Maar hoe kun je met droge ogen het Evangelie lezen waarin Jezus zich ontfermt over hoeren en tollenaars en zelf anderen veroordeelt op grond van geloof of huidskleur? Hier liggen kansen voor kerken. Niet om zieltjes te winnen, wel om te laten zien wat christelijke barmhartigheid is.”

Arnold Versteeg

De SGP in Ede protesteerde tegen een groot AZC in Otterlo. Waarom?

“Omdat de verhouding van een AZC voor 600 vluchtelingen op 2.500 inwoners veel te gortig is. Bovendien

grenst de locatie aan schietbaan Harskamp. Dat is erg ongelukkig voor vluchtelingen met een geschiedenis.”

Moet Ede dan maar geen vluchtelingen opvangen?

“Nee, absoluut niet. In september stemden we bijna raadsbreed in met de noodopvang van 350 vluchtelingen op het voormalig kazerneterrein van Ede. En in 2014 hebben we een motie van de PvdA meeondertekend voor de komst van een AZC. Maar zo'n groot AZC, dat trekt de gemeenschap van Otterlo niet.”

Wat is dan wel een oplossing?

“Otterlo heeft al gezegd: plaats 100 vluchtelingen bij ons en we maken er iets moois van! Dan laten we heel Nederland zien hoe het kan. Het COA zal moeten inzetten op kleinere AZC's. Daarvoor moet wel de Rijksoverheid geld geven. Je ziet dat in Nederland het draagvlak voor grote aantallen verminderd, terwijl een dorp als Otterlo best wil meedenken over kleinschalige opvang. Dat is een groot signaal!”

Het protest vanuit Otterlo was vrij heftig. Waar ging het mis?

“Er is slecht gecommuniceerd door het college. Ook is er geen draagvlak gezocht in dorp en raad. De onderhandelingen met het COA waren geheim. Opeens werd het bericht naar buiten gebracht, zonder raad en bewoners te informeren.”

Hoe leeft dit thema in de achterban?

“Het valt me op hoe positief men is. Er zijn ook kritische geluiden, maar de grote meerderheid zegt: ‘Dit is onze taak.’ Niemand zegt: ‘Ik wil ze niet.’ Onder jongeren leeft het wel wat geforceerder. Maar door goed uit te leggen, zeker in relatie met wat de Bijbel ons voorhoudt, kan men ook wel meegaan.” ■

In deze rubriek vindt u dit keer een interview van **Kees Schra, fractievoorzitter van de ChristenUnie-SGP-fractie in Zoetermeer.**

Zoetermeer: Pioniers en vernieuwers



“De fractie ChristenUnie-SGP wordt steeds groener”, zei iemand uit onze achterban. Voor het eerst dienden wij tijdens het begrotingsdebat de meeste moties in: veertien in totaal. Met twee moties vroegen wij aandacht voor de vele ontwrichte gezinnen en vijf hadden te maken met duurzaamheid.

De fractie vroeg aandacht voor het stijgend aantal echtscheidingen en wees op de zorgelijke ontwikkelingen en de gevolgen hiervan. Te denken valt hierbij aan de toename van vechtscheidingen, beroep op jeugdzorg, schuldhulpverlening, aanvragen om steun voor kinderen en gedwongen woningverkoop. Dit raakt de samenleving als geheel. We hebben het dan nog niet over wat dit met kinderen doet.

Nu de decentralisatie van de jeugdwet is doorgevoerd, ligt er een verantwoordelijkheid bij de gemeente. De jeugdwet schrijft voor om op gemeenteniveau beleid te maken dat gericht is op preventieve ondersteuning van ouders met o.a. opvoedingsproblemen.

Wij willen investeren in gezinnen en investeren in relaties waar kinderen op komt zijn. Juist na de komst van kinderen zijn partners samen dikwijls kwetsbaar, blijkt uit onderzoek. We hadden een motie waarin we een visie van het college vroegen hoe dit in te richten en één om een expertmeeting te organiseren om zo de Zoetermeerse situatie in kaart te brengen.

We kregen geen bijval vanuit de collega-raadsfracties en de wethouder adviseerde negatief op onze moties. In de tweede termijn bood ze ons het Familie Spel aan, een kaartspel om met elkaar in gesprek te komen over gevoelens. “Er wordt al genoeg gedaan”, zei ze. Hoewel we het gebaar wel aardig vonden, was onze reactie dat wij deze mening absoluut niet delen. Wij denken dat dit meer aandacht moet krijgen en gaan op werkbezoek bij organisaties die dit zouden moeten oppakken. We gaan in het voorjaar verder met dit thema.

Een andere belangrijke motie was: “Zoetermeer energieneutraal in 2030”. Het college deed er de laatste jaren weinig aan en wilde er maar 2040 van maken. De collegepartijen steunden dit. Aangezien onze nieuwe slogan wordt: “Zoetermeer, stad van pioniers en vernieuwers”, hadden wij een uitdrukkelijke vraag aan de raad: “Willen wij die ambitie vasthouden of niet?” De reactie was dat de motie met een kleine meerderheid werd aangenomen. De mening van een kleine ChristenUnie-SGP-fractie in een gemeenteraad met 39 leden doet er dus toe.

*Klaas Schra
Raadslid ChristenUnie-SGP Zoetermeer*



Help de eerste hulp

Het SZMC is het ziekenhuis in Jeruzalem waar veel slachtoffers ten gevolge van aanslagen of andere calamiteiten worden opgevangen en behandeld. Zowel daders als slachtoffers worden zonder onderscheid behandeld.

Het Shaare Zedek Ziekenhuis is een pro life ziekenhuis en ontvangt door haar beleid dat gebaseerd is op de Thora, nauwelijks enige overheidssubsidie.

Stichting Shaare Zedek stelt zich ten doel om vanuit Nederland meer bekendheid te geven aan het Shaare Zedek Ziekenhuis te Jeruzalem en financiële en morele hulp te verlenen.



Zonder hulp van donateurs is het onmogelijk de noodzakelijke zorg te verlenen.

Doneer rechtstreeks op www.shaarezedek.nl



Telefoon 0184-612632 • Mobiel 06-51236636 (b.g.g)

Email info@shaarezedek.nl

NL74ABNA0436427060 t.n.v. Stichting Shaare Zedek

26



Cleaning, Repair & Care
Industriële klimaattechnische installaties

Wij maken uw airsocks/luchtverdeelangen perfect schoon in onze eigen professionele wasserij.

Binnen uw bedrijf heeft frisse, gezonde lucht de hoogste prioriteit voor een optimale werk- en productie-omgeving. Airsocks/luchtverdeelangen spelen hierin een belangrijk onderdeel. Vos CRC reinigt deze in eigen beheer met een snelle omlooptijd, in een professionele wasserij om kruisbesmetting met overige was geheel uit te sluiten. Vos CRC conformeert zich aan de kwaliteitssystemen HACCP, BRC en GlobalGAP.



Vijzelweg 4 • 5145 NK • Waalwijk • Tel: 0416 692775
www.voscleaning.nl • info@voscleaning.nl

Een eerste analyse is geheel vrijblijvend en gratis.



ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**

In onze winkel is een ruim assortiment bladmuziek aanwezig (ook klavar).

"Naast een complete collectie nieuwe orgels hebben wij ook een zeer divers aanbod occasions en showroommodellen, tegen aantrekkelijke prijzen!"



Industrielaan 26, Veenendaal, T. 0318 - 50 50 63

kijk voor meer info op www.andanteorgels.nl

BCD versus SGP = illegaal versus legaal = gevangenis versus vrijheid

Wij zijn gewend aan de Nederlandse situatie. Politiek is dan niet gemakkelijk. Vaak worden we niet begrepen. Vaak blijkt echter ook dat wij nog wel gehoor kunnen vinden bij onze (seculiere) medepoliticus en -burger. Als we dan ons vizier naar het oosten richten, kunnen we tot ontstellende ontdekkingen komen. Zo ver is Wit-Rusland niet bij ons vandaan...

Door Sjon van der Ree Doolaard



Roemenië

Wat is uw naam en de functie binnen uw partij?

“Adrian Petrice. Ik ben algemeen secretaris van de Christendemocratische Unie van Roemenië (UCDR).
Website: www.ucdr.ro”

Hoeveel mensen noemen zich christen in Roemenië?

“Volgens de cijfers van 2011 noemt het overgrote deel van de Roemenen zich christen. Daarvan is weer 86% oosters-orthodox en 3,19% van de christenen is gereformeerd. Vele Roemenen behoren tot een kerk, maar dat betekent niet dat ze hun leven ook willen inrichten naar de christelijke moraal en waarden. Het is dus niet zozeer een probleem om erachter te komen wie zich christen noemt, maar dat zegt nog niets over wie daar ook echt uitdrukking aan geeft door houding en gedrag.”

Hoe heeft het communisme invloed gehad?

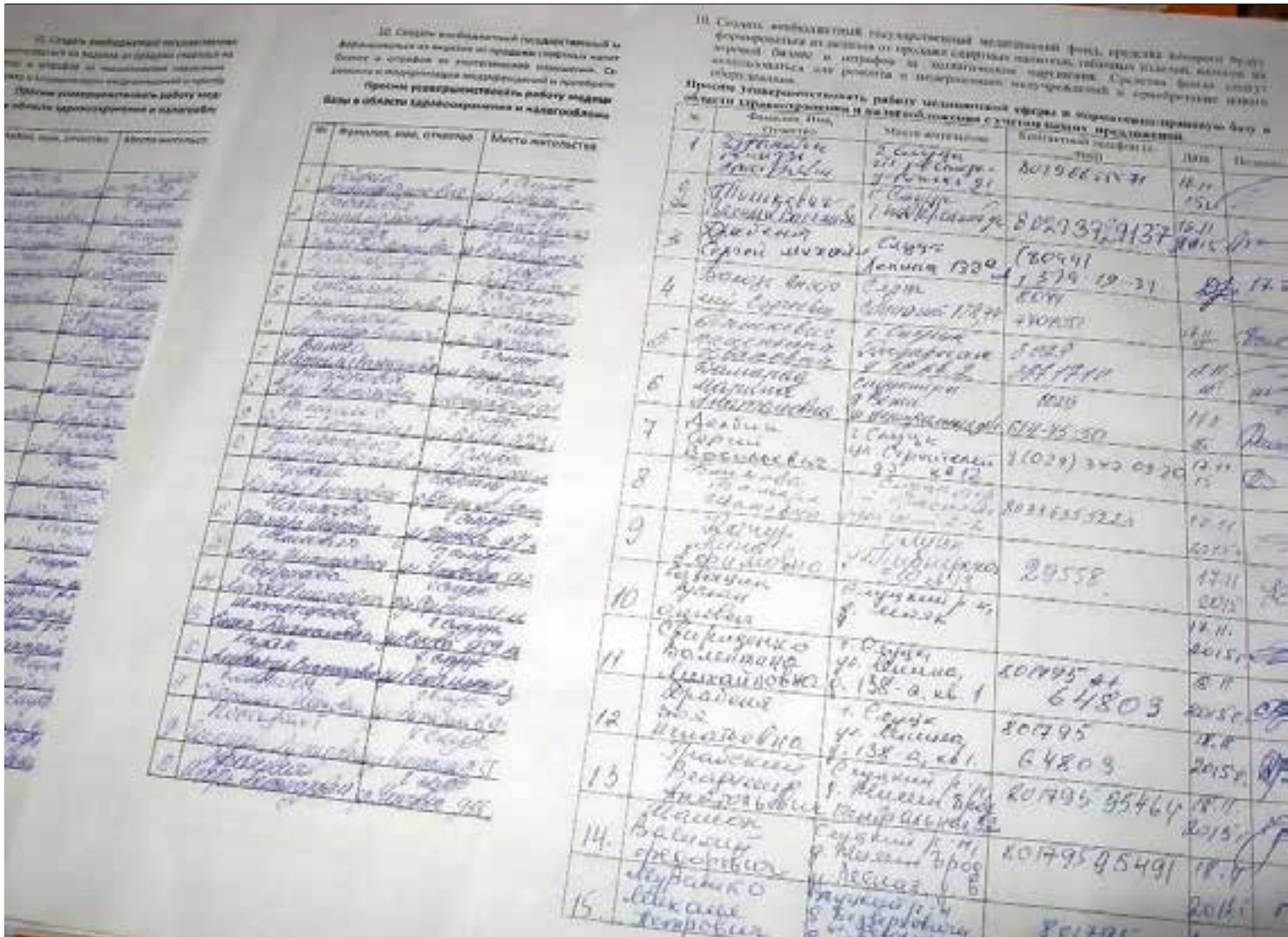


“We kunnen de cijfers niet helemaal vergelijken, want in volkstellingen werden vragen over religie simpelweg niet gesteld. Tegelijkertijd is er de paradox van Roemenië als het meest religieuze land van de Europese Unie, terwijl het ook het land was waar de onderdrukking van het communisme het ergst was. Het schadelijkste effect van het communistische regime was de invloed die het had op hóe men christen was. Het communisme

promootte een corrupte visie op het leven. Hierdoor moesten vele christelijke personen en organisaties veranderen om te overleven. Alles moest maar kunnen, was het devies. Naar mijn mening was dat het schadelijkste aspect van het communisme voor het christendom in Roemenië.” →

Hoe is de UCDR tot stand gekomen?

“In 2008 werd er een groep opge-



Verzamelde handtekeningen voor de BCD

richt die ervan overtuigd was dat christenen gemotiveerd moesten worden om iets voor hun land te doen, om het christelijke leven te implementeren in politiek en burgerleven. Tot 2011 hebben we

getwijfeld tussen het creëren van een platform dat christenen motiveert om zich te mengen in de bestaande politieke groeperingen, of het oprichten van een christelijke politieke partij. We besloten tot het

laatste. Ik zelf werd er ook van overtuigd dat, afgaand op de ervaringen van anderen, het te moeilijk is om alleen maar christen te zijn in de bestaande politieke partijen. Vooral de algemeen aanvaarde corruptie binnen de bestaande partijen was een groot struikelblok. We startten een moeilijker project dan we verwachtten. We begonnen echt bij de beginselen van partijpolitiek en campagnevoering. In de herfst van 2013 was de UCDR officieel rond. Voor dat zover was, waren er echter nog heel wat hindernissen te nemen. Er is namelijk een kiesdrempel van 5% en zodra twee kleine partijen samen sterk willen staan, is de kiesdrempel 7%. Bij drie partijen zou hij nog hoger zijn. Op dit moment maken we nog geen deel uit van het parlement en

Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE)

Binnen de SGP houdt Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa zich bezig met het organiseren van politieke bewustwordingsactiviteiten in o.a. Albanië, Georgië, Moldavië, Montenegro, Oekraïne, Servië en Wit-Rusland. Vanaf 2012 wordt ook gewerkt in Noord-Afrika. Voor meer informatie of contact met Stichting VOE kunt u contact leggen met Jacques Bazen, voe@sgp.nl / www.sgp.nl/oosteuropa

Effect

Er is een zendeling van de presbyteriaanse kerk in Zuid-Korea, genaamd Chung. Hij werkt samen met de commissie VOE. Hij schrijft: “De activiteiten van de SGP in Oost-Europa hebben (direct of indirect) bijgedragen aan de oprichting van deze (UCDR) christelijke partij.”



Logo CDPP

daarom kunnen we alleen maar reageren op wat er gebeurt en wat er wordt gepubliceerd in de media. Door dit te doen, proberen we de mensen in te leiden in de discussies die gaande zijn.”

Is UCDR ook actief buiten het nationale niveau?

“We zijn een nationale partij, geen lokale, maar dat neemt niet weg dat we bij de verkiezingen in 2016 op zoveel mogelijk plaatsen zetels willen bereiken.”

Op welke manier staat de UCDR voor Christelijke waarden in de politiek?

“We zijn democraten en tegelijk christenen maar zonder bekeringsdrang. We zijn een brede christelijke partij die een cultuur van debat wil laten leven. We gaan uit van het principe dat niemand op voorhand alle waarheid in pacht heeft. In het land willen we vooral bekend staan om onze politiek vóór familie, vóór leven en menselijke waardigheid en niet om waar we tégen zijn. Christelijke waarden houden overigens niet op bij deze gevoelige onderwerpen, maar werken door in heel de politiek.

Tot slot: Wij dromen van een pragmatische christelijke democratische politieke partij. Dat zal zorgen voor christenen die ook in Roemenië ontstaan om oplossingen te bieden voor het hele land.”

Moldavië

Victor Ciobanu (30), woonachtig in de Moldaafse hoofdstad Chişinău, is voorzitter van de Christendemocratische Volkspartij (CDPP) in

Moldavië. De CDPP is de eerste democratische partij van Moldavië na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. In 2009 heeft de CDPP de verkiezingen verloren. Daarvoor was de partij twintig jaar deel van het parlement. (Website: www.ppcd.md)

Hoe zie je de toekomst van Moldavië, in combinatie met de rol van christelijke politiek?

“In Moldavië, net als in andere Europese landen, is politiek in verval. Geld heeft een steeds grotere rol in het politiek bedrijven. Geld beslist in mijn land wie er aan de macht is. Het is nu erg moeilijk om te strijden met oligarchen. Zij controleren de politieke partijen, de massamedia en de belangrijkste ondernemingen. Voor ons, als politieke partij gebaseerd op christelijke principes en waarden, is dit erg moeilijk. Mensen worden gemanipuleerd. Ik zie een rol voor ons weggelegd om de ogen te openen van mensen, om hen terug te winnen voor morele, traditionele zaken. We hebben morele politiek nodig.”

Een uitgebreid interview met Victor Ciobanu is te lezen op www.sgpj.nl. Hierboven staat een vraag uit dat interview die op dit onderwerp van toepassing is.

Wit-Rusland (Belarus)

De BCD (de Christendemocratische partij van Belarus) is de jongste democratische partij in Belarus. In 2004 werd een poging gedaan om het christendemocratische gedach-

tengoed nieuw leven in te blazen. In de herfst van 2007 was de organisatie zo ver dat er een registratie van een nieuwe partij plaatsvond bij het ministerie van Justitie. Niet lang daarna werd het verzoek echter afgeketst. Er waren moeilijkheden met het feit dat deze organisatie ‘het christelijke wereldbeeld steunde’. Poging na poging strandde. Steeds werden er in de vele pagina’s bijlage van het verzoek tot registratie wel weer redenen gevonden om het verzoek van deze ‘christelijke partij’ te ontduiken. Men ging zelfs zo ver dat er bedreigingen kwamen aan het adres van de grondleggers: geen toegang tot universiteiten, geen banen, ontslagen. De bedreigingen werden waargemaakt en er werden in 2011 ook aanslagen op het lichaam aan toegevoegd. De laatste poging werd in juni jongstleden ondernomen.

Het ontbreken van een wettelijke status vormt geen belemmering voor de BCD om toch de partijstructuur en politieke campagnes op te zetten. Toch is dat niet ongevaarlijk, want volgens de wetten in Wit-Rusland is het handelen in naam van een ongeregistreerde organisatie een criminaliteit. Ondanks de ongeregistreerde status heeft de BCD wel aan verschillende verkiezingen meegedaan. Uit de stemmingen blijkt dat het volk wél op een partij als de BCD zit te wachten. Dat dat dan toch nog tot celstraffen (tot twee jaar) voor de bestuursleden en activisten leidde, zegt veel... Velen zijn tijdens de gevangenschap geslagen.

Als je dat dan afzet tegen de vrijheid die de SGP ondervindt... Wij moeten wel dankbaar zijn voor onze situatie en we moeten bidden voor hen die deze vrijheden niet bezitten. Het christelijke geloof en de politieke praktisering daarvan is niet gratis. Zeker niet in Belarus! ■



” Bij het RD gaat het om principes, niet om het aantal zetels in de Tweede Kamer. ”

ACTIE
het RD 2 weken
gratis



Probeer vrijblijvend het Reformatisch Dagblad **gratis!**

Ga naar www.proefweken.nl/banier

Reformatisch Dagblad Weet waar u voor staat.



30

Wie zorgt er voor Linly?

Linly uit Malawi is negen. Elke dag zorgt ze voor haar broertjes. Samen met haar moeder, een weduwe zonder werk. Te vaak gaat ze 's avonds met honger naar bed. Wilt u zorgen voor kinderen als Linly? Geef voor voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs.



**MAAK UW BIJDRAGE OVER OP
IBAN NL74 RABO 0335 3074 50**

t.n.v. Stéphanos, Hendrik Ido Ambacht
Info gezinssponsoring 038 - 385 79 66

Presentatie?
Bel 06 - 301 671 72 of
mail naar voorzichting@stephanos.nl

Stéphanos
www.stephanos.nl



Wij bevelen het werk van Stéphanos van harte aan!

Ds. C. van den Berg, ds. A.A. Brugge, ds. D.J. Budding, ds. G. Clements, ds. A.A. Egas, ds. L. Groenenberg, ds. A. den Hartog, ds. J. Ijsselstein, ds. L.M. Jongejan, ds. J. Joppe, ds. M. Klaassen, ds. G. van Manen, ds. L.W. van der Meij, ds. G.R. Procee, ds. A. Schot, dhr. D.J. Schouten, mr. C.G. van der Staaij, ds. K. Visser, ds. W. van Vlastuin en ds. H. Zweistra

**Grafisch centrum
De Toren BV**

Alles onder één dak



- HUISSTIJLEN
- BROCHURES
- MAILINGS
- PERIODIEKEN
- BELETTERINGEN
- VLAGGEN/SPANDOEKEN
- RELATIEGESCHENKEN
- KLEDING
- PRINTWERK
- WEBSITES

Wie bent u en waar staat u voor? Wij maken het zichtbaar. In glossy brochures, aantrekkelijke nieuwsbrieven of overtuigende mailings. Op briefpapier, vlaggen of bedrijfskleding. Op posters, gevels of kop en schotels. We zijn uitgegroeid van drukkerij tot grafisch dienstverlener met een totaaloplossing. En dat is ideaal voor u en uw reclamebureau. Drukwerk, digitaal printen, buitenreclame, relatiegeschenken en bedrijfskleding; u regelt het met één telefoontje. Dat zoveel bedrijven, organisaties en reclamebureaus dat al jarenlang doen, heeft een speciale reden...

Torendruk **Torenprint** **Torensign** **Torenweb**

grafischcentrumdetoren.nl

Touwslager 3 - 3861 SP Nijkerk
T (033) 245 83 75 - E info@torendruk.nl

“Wij zien het leven als voorbereiding”

In deze aflevering van *Van een ander* kan en wil ik niet heen om het overlijden van Gerrit Holdijk en Wim Koliijn, twee mannen die de SGP ieder op een heel eigen manier gezicht gaven. Daarom een stuk of wat kenmerkende citaten uit interviews met hen.



Allereerst senator Holdijk. Afgelopen zomer werd hij geïnterviewd door het blad *Elsevier*. Uit dat nog erg recente vraaggesprek enkele grepen.

ELSEVIER

Publiciteit

“De reflectie die zo karakteristiek is voor de Eerste Kamer is niet gediend met publiciteit. Zodra camera’s en microfoons verschijnen, gaan politici zich anders gedragen. (...) Ik heb zelfs mensen van standpunt zien veranderen onder de druk van de publiciteit.”

Politicus

“Ik heb me nooit een politicus gevoeld. Ik ben in hart en ziel een jurist die verzeild is geraakt in de coulissen van de politiek. In al die jaren heb ik me eigenlijk in hoofdzaak toegelegd op onderwerpen van meer juridische aard. Met buitenlands beleid heb ik me nooit beziggehouden. Wat dat betreft, ben ik provincialistisch.”

Eerste Kamer

“De senaat is er niet om kabinetten in het zadel te houden, maar ook niet om ze te laten struikelen. Dat wordt in deze tijden van politiek activisme te weinig beseft. Een voordeel is dat het dualisme is teruggekeerd doordat de coalitie geen meerderheid heeft in de senaat. Er wordt weer geluisterd naar minderheden. Dat heb ik wel anders meegemaakt.”

MKZ

“Ik wist van hier op de Veluwe wat

MKZ betekent. Vroeger werd er geen enkel dier afgemaakt. Elk dier genas, maar nu werden vanwege commerciële redenen en Europese regels dieren geruimd. Dat heeft me geëmotioneerd. Het stond zó ver af van hoe ik denk dat je met Gods schepping moet omgaan.”

Massa’s

“Ik ben niet voor de bouw van megamoskeeën. Maar dat geldt ook voor megakerken. Ik hou niet van massa’s. Ik vind de algemene vergadering van de SGP al massaal genoeg.”

Veluwe

“Ik voel me verbonden met de traditionele Veluwnaar. Er is hier veel veranderd. De beslotenheid is weg. Vroeger kwam hier een of twee keer op een dag een wagen de melk ophalen en een keer per week werd het voer afgeleverd. Af en toe kwam een marskramer. Nu hebben de mensen in dorpen als Uddel ook stedelijke trekken in denken en doen.”

PZC

Partijvoorzitter Koliijn werd in 2008, samen met zijn vrouw, geïnterviewd door de PZC, de Provinciale Zeeuwse Courant. Het verhaal verscheen onder de kop ‘Gereformeerde gemeenten in Zeeland’.

Zichzelf

“Mijn vader zei altijd: dat je niet veel verstand hebt, daar kun je niks aan doen, maar zorg ervoor dat ze nooit van je kunnen zeggen dat je lui bent!”

Onderwijs

“Je moet je weg vinden in de wereld, maar dat kan niet zonder goed toegerust te zijn en daarvoor moet allereerst het gezin, daarna het onderwijs zorgen. Worden daar niet dezelfde normen en waarden uitgedragen als thuis, dan komt op een gegeven moment het conflict.”

Sinterklaasfeest

“Daar werd bij ons huis geen punt van gemaakt, al vierden wij gereformeerden geen feesten rond heiligen. Al die kinderen geloofden in Sinterklaas. Ik zei natuurlijk niks, maar ik wist dat het onzin was.”

Stilte

“Ik denk wel eens dat wij als moderne mensen moeite hebben met stilte. De waardering van stilte is iets wat ik een voordeel vind van onze levensstijl. Anderen kunnen het ontzaggelijk saai vinden, maar ik hou ervan, zelfs los van de godsdienstige wortels. Een mens komt tot zichzelf, je denkt over zaken na, je leest een keer. (...) Als je stilte hebt, schiet de gedachte wortel.”

Leven en sterven

“Wij zien het leven als voorbereiding op de eeuwigheid. Alles dient daarop gericht te zijn, want je weet nooit hoe oud je wordt; het kan ineens zo ver zijn. Dat is een duidelijk Bijbels gegeven. ‘Ziet dan, hoe gij voorzichtig wandelt, niet als onwijzen, maar als wijzen. Den tijd uitkopen, dewijl de dagen boos zijn.’ (Efeze 5:15 en 16)” ■

Keukens van hout een natuurlijke sfeer



**Volop inspiratie
en de nieuwste trends
in onze showrooms!**

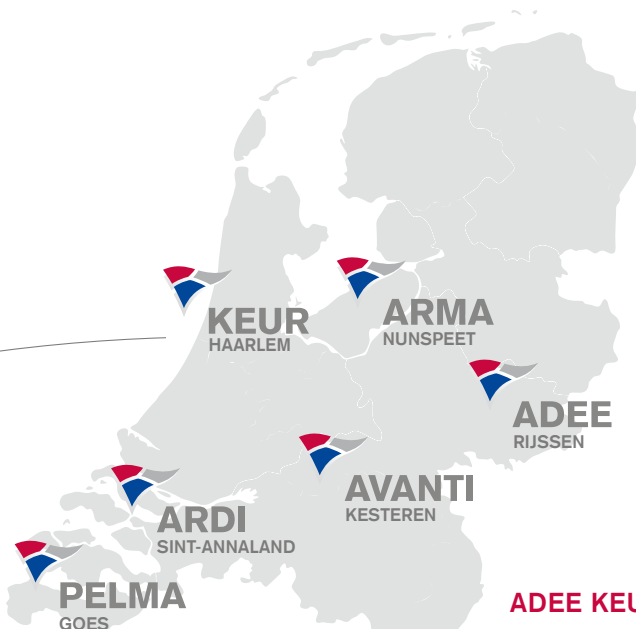


Bij ons kiest u voor:

- + Direct de laagste prijs
- + Service verlenen vanuit de genen
- + Altijd de voordeligste keuze
- + Eigen montage-teams
- + Uitsluitend tevreden klanten



Afspraak is afspraak



ADEE KEUKENS RIJSSEN
KEUR KEUKENS HAARLEM
PELMA KEUKENS GOES

AVANTI KEUKENS KESTEREN
ARDI KEUKENS EN SANITAIR SINT-ANNALAND
ARMA KEUKENS EN SANITAIR NUNSPEET

WWW.DBKEUKENS.NL